

De Lukaskerk

***Kerk en Buurtwerk in het Centrum van Den Haag
Samen vieren – samen eten – samen leven in vrede!***

"Als we werkelijk geloven dat God ons liefheeft met een onbegrensde, onvoorwaardelijke liefde, dan kunnen we erop vertrouwen dat er mensen in deze wereld zijn die ons graag die liefde willen tonen."

Analyse

- De Lukaskerk verstaat de diaconale presentie als kerkelijke presentie. Kerk op zondag en door de week. Het beeld van de kerk verandert daardoor voor bezoekers en leden.
- De Lukaskerk is geworteld in de Schilderswijk. In de ontmoeting met verschillende culturen ontwikkelt ze een eigen theologie. Op dit punt is de Lukaskerk een pioniersplek. We proberen de bezoekers van de Lukaskerk te betrekken bij een steeds veranderende visie op kerk zijn. Wortelen in de binnenstad blijkt moeilijker te zijn.
- De gemeenteleden van de Lukaskerk worden en/of zijn betrokken bij de diaconale accenten die gelegd worden. Ze vinden het belangrijk dat er aandacht is voor het diaconale werk, maar kunnen of willen niet altijd een actieve rol spelen. Wel willen zij er over horen. Daarom komen zij naar de Lukaskerk
- Er is een groep bezoekers die van oudsher in de kerk komt. Zij zijn de traditionele kerkgangers; zij vinden het belangrijk om elkaar te ontmoeten, zij komen naar de Lukaskerk voor de mensen die er komen, voor het verhaal uit de bijbel, en de verhalen van elkaar. De verhalen van de A/ander. Voor hen is de Lukaskerk een gewone wijkkerk, en de uitdaging is de 'oude' kerk en de 'veranderende' kerk bij elkaar te houden.
- Er is een groep gemeenteleden die niet elke zondag komt. Niet duidelijk is waarom ze er soms wel zijn en soms niet. Het blijkt lastig om contact te houden met gemeenteleden die niet regelmatig komen.
- De oudere gemeenteleden van de Lukaskerk zijn enthousiaste bezoekers van het leerhuis op woensdagmiddag; de jongere gemeenteleden vinden het leuker elkaar incidenteel te ontmoeten. We zoeken naar momenten daarvoor.
- Ouders krijgen hun kinderen moeilijk gemotiveerd om mee te doen aan de activiteiten die worden georganiseerd
- De Lukaskerk ligt niet echt in de loop. Tijdens open kerk op dinsdag en donderdagmiddag blijkt het lastig om mensen spontaan te ontvangen.

Algemeen

De Lukaskerk staat aan de rand van de Schilderswijk. In 1985 is een kerkplek gecreëerd met meerdere gebruiksmogelijkheden. Er groeide een gemeenschap van en voor de buurt. Iedereen telt mee, en zo sluit de Lukaskerk aan bij de oude volkskerkgedachte. Daarbij hoort een brede doelgroep door de week en op zondagochtend.

De oorspronkelijke bewoners uit de wijk zijn verhuisd en een grote groep zondagse kerkgangers komt dan ook niet meer uit de wijk.

Ongeveer de helft van de bewoners in de wijk is van niet-westerse allochtone afkomst en een grote groep daarvan is moslim en hindoe. Ook van en voor hen is de Lukaskerk.

Onze belangrijkste drijfveer is 'het heil voor allen' Op dit punt verandert ons theologisch denken. Het heil zien wij concreet in voedsel en kleding en daarnaast gaat het om de geestelijke waarden die wij christelijk verwoorden maar die anderen misschien op een andere manier verwoorden. Daarmee wordt onze theologie waarlijk oecumenisch.

Wij geloven dat we een belangrijke taak hebben. Praktisch en theologisch.

De Schilderswijk onderscheidt zich in negatieve zin in Den Haag door een grote werkloosheid onder de beroepsbevolking, grote eenzaamheid onder ouderen en veel jeugdcriminaliteit.

Wij hebben niet alleen te maken met de Schilderswijk. De Lukaskerk is ook een centrumkerk. Op dit terrein heeft zij echter nog een slag te maken en daarin zoekt zij de samenwerking met de Evangelisch - Lutherse kerk en de andere binnenstadskerken.

De Lukaskerk, pastoraal, diaconaal, missionair centrum in de binnenstad.

Pastoraal, wij bieden een open oor en hart, wij willen herder en leraar zijn.

Diaconaal, wij zijn helper voor wie niet geholpen worden, en missionair, wij willen de mens ontmoeten en hem laten weten dat hij/zij er mag zijn!

Samen aan tafel

In de ontmoetingsruimte neemt de professionele keuken een prominente plaats in. Wekelijks wordt door vrijwilligers gekookt voor de buurt.

Op dinsdag wordt de Hollandse pot gekookt. Daar komen veel autochtone ouderen uit de Schilderswijk, maar ook van daarbuiten.

Op de woensdag voor de derde zondag is er om 18.00 uur een kringviering. Tijdens deze viering is er ook een maaltijd, en wij praten over vragen die het onderwerp van de viering ons aanreikt.

Op de derde zondag van de maand is er een kringviering die aansluit op de viering van de woensdag.

Op woensdagen in de Veertigdagentijd en Adventsperiode zijn er solidariteitsmaaltijden. Ook bij deze maaltijden hoort een viering vooraf, en zo bereiden we ons voor op Pasen en Kerst. Bijzonder hierbij is dat ook onze anders gelovende bezoekers nadrukkelijk worden uitgenodigd deze vieringen mee te maken, en kennis te maken met onze hoogtijdagen.

Op donderdagmorgen wordt er weer op andere wijze gekookt en gegeten. Donderdagmorgen is de Lukaskerk voor en van de cliënten van de voedselbank. De vrijwilligers die tijdens de Voedselbank openingsuren in de keuken staan schenken niet alleen koffie (met een praatje) maar proberen ook iets te eten klaar te maken. Soms koken ze met de producten die mensen in hun pakket krijgen, maar die ze niet willen omdat ze het niet kennen.

De rabarber uit de volkstuin b.v.; een vlees vervangend product etc. Zo kan men proeven, kookadvies krijgen en het zelf eens proberen.

Ook voor de viering op de eerste woensdag van de maand, soms voor kerkenraadvergaderingen, op 1^e kerstdag en op oudejaarsavond wordt samen gegeten.

We kunnen het zo zeggen dat we elke gelegenheid aangrijpen om met elkaar te koken en te eten.

***Het is onze ervaring dat samen aan tafel gaan verbindt;
op zondag en doordeweeks.***

Kerk-zijn: alle dagen van de week

In de kerkzaal staat een levensboom, en in die levensboom kunnen kaarsjes aangestoken worden. Zo werd de levensboom lichtjesboom en heeft deze een belangrijke functie als plek om te bidden.

Op zondag steken gemeenteleden tijdens de viering lichtjes aan bij de voorbeden en spreken daarbij een voorbede uit.

De vrijwilligers van de Voedselbank staan donderdagmorgen rond de boom om vreugde en verdriet biddend te delen. Zij doen dit ieder op eigen wijze, moslims, hindoes, christenen.

Wij ervaren het als heel bijzonder dat dit kan.

Ook onze andere gasten, eetgasten, zingende mama's, mensen die komen voor een gesprek wijzen wij op de lichtjesboom en er brandt regelmatig een lichtje in de boom. Gebeden voor een moeder, een kind. Soms is bidden het enige dat nog kan.

Zo kan je de Lukaskerk binnenkomen en dan brandt er een lichtje in de boom. Zonder dat er iemand in de kerk is.

Samen stil zijn, samen bidden, een licht aansteken, dat verbindt: op zondag en doordeweeks!

Wij hechten eraan om wat er doordeweeks gebeurt in de Lukaskerk 'kerk-zijn' te noemen. De mensen die er met regelmaat komen 'gemeenschap' te noemen.

Het maakt dan ook uit dat wij uitdeelpunt Voedselbank zijn vanuit een kerk. Het maakt uit hoe wij samen aan tafel zitten. Wij wijzen mensen daarop als ze binnen zijn: zo gaan we hier met elkaar om. Met respect, met ruimte voor ieders eigenheid.

Ooit kwam een Marokkaanse vrouw de kerk binnen; ze wilde onze diaconaal werker spreken. En zij vroeg: *"Als jij van de kerk bent, betekent dit dan, dat alles wat ik jou vertel geheim blijft."* Inmiddels heeft zij zich als Moslima verbonden met de Lukaskerk en haar mensen. Voor haar is de kerk een veilige plek geworden, waar mensen haar in nood bijstaan.

En zo zijn er in de loop der jaren veel (niet) statushouders die hun weg naar de Lukaskerk hebben gevonden en hun steentje aan onze gemeenschap bijdragen.

Elke donderdag komen ca 100 gezinnen een voedselpakket halen in de Lukaskerk. Vanaf het begin hebben we dit meer willen laten zijn dan alleen maar uitdelen/doorgeven. We willen oog hebben voor heel de mens. Tijdens de openingsuren zijn de diaconaal werker, de predikant, en een jurist aanwezig. Zij hebben donderdagmorgen 'tijd' in de aanbieding. Er is volop gelegenheid voor ontmoeting en gesprek. Wanneer blijkt dat er echt doorgepraat moet worden, wordt er een aparte afspraak gemaakt. Soms volgt er een huisbezoek. Er is bemiddeling naar instanties of de wijkdiaconie.

Naast deze vrijgestelden zijn er enorm veel vrijwilligers betrokken bij het werk van de Voedselbank. Een groot aantal daarvan komt voort uit de doelgroep die niet meer in aanmerking komt voor een pakket maar wel is gebleven, maar er zijn ook gemeenteleden van de Lukaskerk en de Lutherse Kerk.

Soms wordt er vrijwilligerswerk gedaan omdat er ingeburgerd moet worden, of omdat mensen een uitkering hebben. En soms zijn er leerlingen die een stage willen doen.

Het is een divers gezelschap, waarbij wij opmerken dat we zonder de islamitische, en hindoe-vrijwilligers nergens zouden zijn.

Er staan vrijwilligers in de 'voedselbanksupermarkt'. Zij richten donderdagmorgen de kerkzaal in, en zij helpen de cliënten aan hun spullen. Benadrukt wordt dat niemand iets hoeft mee te nemen wat ze niet mogen eten, wat ze niet lekker vinden. Beter dat ze het bij ons achterlaten voor een ander dan dat ze het weg moeten gooien.

Er zijn vrijwilligers die opruimen en schoonmaken. De vrijwilligers die hun werk in de keuken doen, zijn al genoemd.

Vanuit de ontmoetingen bij de Voedselbank ontstaan allerlei activiteiten: uitstapjes met ouderen; uitstapjes met kinderen. Regelmatig is er een kleding- en spullenbeurs. Zwangere vrouwen worden aan een baby-uitzet geholpen.

We hebben een kinderzwerfboekenbibliotheek. Er zijn heel veel kinderboeken in de Lukaskerk die bezoekers mogen lenen. Daar wordt veel gebruik van gemaakt, juist ook door de kinderen van de voedselbank.

Samen een klus doen: dat verbindt op zondag en door de week!

Sterke vrouwen (en mannen)

Wij proberen mensen bewust te maken van de kracht die in hen is. Kracht die zij zelf niet meer kunnen zien of ervaren. Waar de nadruk vaak ligt op wat niet (meer) kan, proberen we dat om te draaien. Samen zoeken wij naar mogelijkheden en talenten.

Om ons begrotingstekort te verkleinen hebben wij een doorlopende talentenmarkt. Mensen zetten hun talenten in voor anderen en wat zij daarvoor betaald krijgen maken zij over naar de rekening van de Lukaskerk. Zo worden niet alleen mensen geholpen met dingen die zij zelf niet (meer) kunnen of willen doen, maar ontstaan er ook mooie contacten tussen mensen. Op deze manier hebben ook mensen die geen geld hebben om bij te dragen aan de Lukaskerk de mogelijkheid om hun talenten in te zetten en een financieel steentje bij te dragen.

Onder leiding van Marion de Laat repeteren de Mama's van het Mama Verhalen Koor drie keer per maand in de Lukaskerk. Het multiculturele vrouwenkoor is er om elkaar te ontmoeten, verhalen te delen, eigen verhalen op muziek te zetten en te zingen. Regelmatig treden zij in Den Haag op.

Belangrijk is dat in de Lukaskerk niet uitgemaakt wordt wat een ander nodig heeft, maar dat we samen met de mensen kijken naar wat gewenst en nodig is. Of wat simpelweg leuk is om samen te doen. Om het zo samen vol te houden in een steeds harder wordende maatschappij.

De Lukaskerk wil een gastvrije kerk zijn, waar altijd een kopje koffie geschonken wordt. Waar mensen kunnen eten, maar nog belangrijker, waar ruimte is voor ontmoeting, gesprek, en stilte.

De Lukaskerk op zondagmorgen

Op zondagmorgen wordt er gevierd in de Lukaskerk. Op een enkeling na komen de kerkgangers niet meer uit de wijk. Bezoekers worden aangetrokken door het informele karakter van de diensten waar wel indringende woorden gesproken en gezongen worden. Tijdens de viering zingen we liederen van Oosterhuis, uit Taizé en het nieuwe liedboek.

Bij bijzondere vieringen is er een projectkoor samengesteld uit gemeenteleden van de zondag en door de week.

Iedere zondag is er kindernevendienst, waar soms ook geoefend wordt met Godly Play, een andere manier van bijbelverhalen vertellen.

Een keer in de drie weken is er een tienerviering waar tieners uit de Lukaskerk en de Lutherse Kerk bij elkaar komen in de Lukaskerk.

Winterwerk

In de Lukaskerk wordt in samenwerking met de lutheranen het kringwerk aangeboden. In de kring 'Zien en Gezien worden' wordt een boek gelezen en besproken. De onderlinge betrokkenheid is groot.

Iets dergelijks zien we in het leerhuis op de woensdagmiddag. Eénmaal in de 14 dagen buigen zo'n twaalf mensen zich over verschillende thema's.

De predikant geeft catechese aan mensen die daarom vragen. Incidenteel en op adhoc basis.

Aandacht

De Lukaskerk heeft 0,4 fte predikant. Samen met de Evangelisch Lutherse Gemeente hebben we 0,9 fte predikant. Dat wil zeggen dat lang niet alle activiteiten door de predikant kunnen worden uitgevoerd. Er is een sterk ontwikkeld gevoel voor onderling pastoraat, gemeenteleden bellen elkaar, en doen bezoekwerk. De predikant gaat vooral in dringende gevallen op huisbezoek en verder is er de gelegenheid om op donderdagmiddag in de kerk af te spreken.

Duurzaamheid

De Lukaskerk is een groene kerk en heeft zich aangesloten bij 'geloven in groen'. Minder energiegebruik, door bijvoorbeeld isolatie, gebruik van ledlampen en het installeren van zonnepanelen, levert een lagere energierekening op. Het zorgt ook voor minder CO2-uitstoot.

De Lukaskerk heeft zonnepanelen, gerecyclede tafels en er zijn plannen om sedumplanten op het dak te planten.

Nieuwe Vrienden

De Lukaskerk ontmoet Statushouders. Het project Nieuwe Vrienden organiseert ontmoetingen tussen statushouders en buurtbewoners. We doen dit op verschillende manieren. Sociale activiteiten op de laatste zaterdag van de maand waarbij we mensen kennis laten maken met Nederlandse gewoonten en gebruiken en conversatielessen op vrijdagavond.

Samenwerking

Wij werken waar mogelijk samen met de Evangelisch – Lutherse kerk. Wij zoeken het gesprek op verschillende niveaus om van elkaar onze achtergronden en motivatie te leren kennen. De diaconieën werken samen, het winterwerk wordt gezamenlijk aangeboden, en er worden activiteiten georganiseerd als het gezamenlijk vieren van 31 oktober, de ouderendiensten in de Lutherse kerk, hemelvaart en oudjaar. Ook wordt het jeugdwerk samen georganiseerd.

In de zomer kerken we drie weken in de Lutherse Kerk en drie weken in de Lukaskerk.

De ene vierde zondag van de maand kerken we in de Lutherse Kerk, en de andere in de Lukaskerk.

De contacten met de andere kerken (behalve die met de Parochie Maria Sterre der Zee) zijn aan vernieuwing toe.

Conclusie:

- Met onze activiteiten door de week en op zondag zijn wij doorlopend verbonden met het verhaal van God. Ontmoeten wij de A/ander.
- We blijven experimenteren
- We gaan door met de activiteiten van diakenen en buurt en kerk
 - voedselbank
 - maaltijd op dinsdag
 - activiteiten op woensdag
 - open kerk
 - solidariteitsmaaltijden
- We willen activiteiten als het leerhuis op woensdagmiddag, zien en gezien worden levend houden
- Gemeenteleden hebben niet altijd de steun en inzet nodig van de wijkpredikant bij het organiseren van activiteiten. We willen de predikant vooral inzetten met haar/zijn specifieke talenten.

De Lukaskerk is een plek waar activiteiten worden gehouden om mensen te versterken, mensen te laten groeien, mensen te laten weten dat ze er mogen zijn. Waar activiteiten worden georganiseerd om elkaar op welke wijze dan ook te ontmoeten.

De Lukaskerk is een buurthuis waarvan duidelijk is dat het een Goddelijk buurthuis is. Een plek waar vaak gelegenheid is om even binnen te lopen. Een plek waar tijd is om een kop koffie te drinken, waar je je verhaal kwijt kan, maar ook waar je gewoon stil mag zijn.

De Lukaskerk is een plek waar op zondag gevierd wordt, waar het verhaal uit de bijbel in verband wordt gebracht met de wereld om ons heen. Voorgangers zijn altijd mensen die de gemeenschap van de Lukaskerk kennen en daarop betrokken zijn.

De Lukaskerk is een plek waar ruimte wordt geboden om andere vieringen te organiseren, vieringen met inbreng van gemeenteleden, vieringen door de week, viermomenten (georganiseerd of spontaan) rond de levensboom.

De Lukaskerk is een plek waar woorden op muziek klinken, oude woorden op oude muziek, oude woorden op nieuwe muziek, nieuwe woorden op oude muziek, nieuwe woorden op nieuwe muziek. In de Lukaskerk wordt het experiment niet geschuwd.

Wat heeft de Lukaskerk nodig: mensen!

Mensen die de Lukaskerk weten te vinden en er zich welkom voelen

Mensen die de bezoekers opvangen en een luisterend oor bieden

Mensen die de verhalen kunnen vertalen en vertellen

Mensen die anderen voor durven gaan

Mensen die voor anderen durven gaan

Mensen die tijd hebben

Predikant, diaconaal werker, musici, vrijwilligers,

De Lukaskerk blijft een kerk waar wordt gevierd, gegeten, gedebatteerd, gedanst, gebeden en gewaakt; geslapen, samengewerkt.